

Yenilgi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yenilgi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33211>

Özet

Yenilgi Ölçeği (Defeat Scale), bireylerin yaşamlarında karşılaştıkları başarısızlıklar veya hedeflere ulaşamama durumları karşısında hissettikleri öznel yenilgi duygusunu ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçeğin Türk kültürüne uyarlama çalışması Akın, Uysal, Çitemel ve Akın (2013) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, özellikle intihar eğilimi, depresyon ve utanç gibi olumsuz duygusal durumlarla ilişkili olan yenilgi algısını değerlendirilmede kritik bir rol oynamaktadır. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik standartlarını karşıladığını ortaya koymuştur.

Ölçek, psikopatoloji araştırmalarında ve klinik uygulamalarda, bireyin kendisini sosyal hiyerarşide alt konumda algılamaya eğilimini ve bunun getirdiği çaresizlik hissini nicelleştirmek için kullanılmaktadır. Adaptasyon çalışmasının sonuçları, Yenilgi Ölçeği'nin Türk popülasyonunda da ilgili psikolojik yapıyı ölçmekte güvenilir ve geçerli bir araç olduğunu göstermektedir. Orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [yenilgi-olcegi-toad.pdf](#).

Anahtar Kelimeler

Yenilgi Ölçeği, yenilgi, psikometri, uyarlama, depresyon, intihar, psikopatoloji, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Akın, A., Uysal, R., Çitemel, N., Akın, Ü.

Amaç

Yenilgi Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin yaşadıkları başarısızlıklar veya sosyal dışlanma deneyimleri sonucunda geliştirdikleri derin ve sürekli bir yenilgi hissini ölçmektir. Bu duygu, genellikle bireyin hedeflerine ulaşamama, önemli rekabetleri kaybetme veya sosyal statüsünü yitirme gibi durumların ardından ortaya çıkar ve depresif bozuklukların ve intihar riskinin önemli bir yordayıcısı olarak kabul edilir.

Türkçe adaptasyonun amacı ise, orijinal olarak İngilizce konuşulan popülasyonlar için geliştirilmiş olan bu ölçeği, Türk kültürünün dilsel ve kültürel bağlamına uygun hale getirerek, Türkiye'deki klinik ve akademik araştırmalarda kullanıma sunmaktır. Bu sayede, Türk popülasyonundaki psikopatolojik süreçlerin ve yenilgi algısının bilimsel olarak incelenmesi mümkün hale gelmiştir.

Yapı

Yenilgi Ölçeği, evrimsel psikoloji ve şefkat odaklı terapi (CFT) teorilerinde önemli bir yer tutan

"yenilgi" (Defeat) yapısındaki ölçek. Bu yapı, bireyin dışlanma, tuzağa düğü veya sosyal olarak alt pozisyonda kalmayı hissetmesiyle karakterizedir. Yenilgi, genellikle utanç ve hapsedilme (entrapment) duygularıyla yakından ilgilidir ve bireyin sosyal dünyada kalıcılık olarak düşük bir statüye sahip olduğu inancını yansıtır.

Ölçek, tek boyutlu bir yapı olarak tasarlanmıştır ve bireyin kendi yaşam deneyimlerini kalıcılık bir başarıya ulaşma ve çaresizlik çerçevesinde yorumlama eğilimini değerlendirir. Yüksek puanlar, bireyin kendisini dışarıdan gelen tehditler veya içsel yetersizlikler nedeniyle "yenilmi" olarak algıladığını ve bu algının psikolojik sıkıntıya artırdığını gösterir.

Geçerlik

Akın ve arkadaşları (2013) tarafından gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliği Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin orijinal tek faktörlü yapısının Türk örnekleminde de iyi bir uyum sergilediğini göstermiştir.

Ölçeğin ölçüt bağıntılı geçerliği (Convergent Validity) ise, Yenilgi Ölçeği puanlarının depresyon, anksiyete ve intihar düğüncesi gibi ilgili psikometrik yapılarla beklenen yönde ve anlamlı ilişkiler gösterip göstermediği incelenerek belirlenmiştir. Çalışma, Yenilgi Ölçeği'nin diğer psikopatoloji ölçümleriyle güçlü pozitif korelasyonlar gösterdiğini ve bu durumun ölçeğin teorik yapıya geçerli bir şekilde ölçtüğünü kanıtladığını belirtmiştir.

Güvenirlilik

Türkçe Yenilgi Ölçeği'nin güvenirliliği, iç tutarlılık (Cronbach's Alpha) ve muhtemel test-tekrar test yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Akın ve arkadaşları (2013), ölçeğin genel olarak yüksek bir iç tutarlılık katsayısına sahip olduğunu rapor etmişlerdir. Yüksek Cronbach Alpha değerleri, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıya (yenilgi duygusunu) tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Bu yüksek güvenirlilik değerleri, Yenilgi Ölçeği'nin hem araştırma hem de klinik ortamlarda bireylerin yenilgi algılarının istikrarlı bir biçimde değerlendirmek için uygun olduğunu doğrulamaktadır. Güvenirlilik analizleri, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar verme kapasitesini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Yenilgi Ölçeği'nin faktör yapısı, adaptasyon çalışmasında genellikle tek boyutlu bir yapı olarak test edilmiştir. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), verilerin tek bir genel yenilgi faktörüne yüklendiğini teyit etmiştir. Bu tek faktörlü model, ölçeğin teorik temelini, yani yenilgi duygusunun ayrı alt boyutlara sahip olmaktan ziyade bütüncül bir deneyim olduğu varsayımını

desteklemektedir.

Analiz sonuçları, model uyum indekslerinin (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir veya mükemmel sınırlar içinde olduğunu göstererek, ölçek maddelerinin sadece tek bir temel yapıyı göstermeleri olarak ilgilendiğini kanıtlamaktadır. Bu net faktör yapısı, ölçeğin puanlamasının ve yorumlanmasının basit ve doğrudan olması sağlamaktadır.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçeği

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Likert Tipi Derecelendirme beklenmektedir, ancak kaynakta belirtilmemiştir. Standart Defeat Scale formatı varsayılmıştır.)

Language Available: Türkçe, İngilizce (Orijinal dil)

Population Group: Yetkinler, Üniversite Öğrencileri (Adaptasyon çalışması üniversite öğrencileri üzerinde yapılmıştır.)

Age Group: 18 yaş ve üzeri

Population Details: Klinik olmayan örnekleme (üniversite öğrencileri) geçerlenmiştir, ancak klinik popülasyonlarda da kullanılabilir potansiyele sahiptir.

Test Methodology: Bireyin belirli ifadelerle ne ölçüde hemfikir olduğunu belirlediği Likert tipi derecelendirme metodolojisi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Defeat Scale, iç tutarlılık, doğrulayıcı faktör analizi, psikometri, Ahmet Akin, intihar riski, psikolojik sıkıntı.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr (Sorumlu Yazar: Ahmet Akin)

Correspondence Address: İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye (2013 yılı itibarıyla).

Şzinler, Ücret ve Test Y?I?

Şzinler: Ölçeğin orijinal geliştiricilerinden izin alınması gerekmektedir. Türkçe uyarlamasının kullanımı için sorumlu yazar Ahmet Akın ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ticari olmayan akademik araştırmalar için genellikle ücretsizdir, ancak kullanım amaçlarına göre yazarlarla iletişime geçilmelidir.

Test Y?I?: Türkçe adaptasyonun yayınlandığı yıl 2013'tür.

Kaynaklar

Akın, A., Uysal, R., Çitemel, N., & Akın, Ü. (2013). The validity and reliability of Turkish version of the Defeat Scale. *International Online Journal of Educational Sciences*, 5(3), 660-666.

Yenilgi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Yenilgi Ölçeği'nin orijinal maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Maddeler, yukarıda belirtilen Akın ve arkadaşlarının (2013) makalesinde veya ağızdaki PDF dosyasında bulunabilir.

Ölçek maddelerinin yer aldığı orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: [yenilgi-olcegi-toad.pdf](#)